

Örebro universitet
Rektor
701 82 Örebro

Luntmakargatan 13, Box 7851,
SE-103 99 Stockholm, Sweden
Tfn/Phone: +46 8 563 085 00
Fax: +46 8 563 085 50
hsv@hsv.se, www.hsv.se

Terese Edelman
BESLUT

2009-02-12
Reg.nr 31-4295-08

Klagomål på handledning och examination av ett uppsatsarbete

Högskoleverket kritiserar Örebro universitet för att examinationen har tagit en orimligt lång tid och för att universitetet inte har följt sina egna regler om handledning och examination.

Anmälan

Tre studenter vid Örebro universitet, NN, XX och YY, har i en anmälan till Högskoleverket ifrågasatt hanteringen av deras uppsatsarbete på C-nivå inom företagsekonomi. De uppgav att de i augusti 2008 fortfarande inte fått något betyg på sin C-uppsats som påbörjades vårterminen 2007. Vidare anförde de bl.a. att de inte fick någon handledning eller uppgifter om obligatoriska seminarier före slutseminariet den 8 juni 2007, att de blev muntligen godkända vid slutseminariet men utan betyg, att det tog fem månader för att utse en ny examinator, att de inte fick någon tidsram för kompletteringar, att examinatorn anklagade dem för fusk utan att lämna in en anmälan till disciplinnämnden samt att examinatorn returnerade samma komplettering ett flertal gånger trots att de hade justerat innehållet i enlighet med examinatorns önskemål.

Utredning

Yttrande från Örebro universitet

Högskoleverket har begärt ett yttrande från Örebro universitet. Universitetet har anført i huvudsak följande.

Vid en uppföljning bland de inblandade lärarna kan man notera några meningsskiljaktigheter gentemot studenternas uppfattning. Vad gäller handledning är det den ursprunglige handledarens uppfattning att han hade kommit överens med studenterna att all handledning skulle ske individuellt. Studenterna fick möjligheten att efter behov erhålla handledning. Enligt handledaren har dock studenterna inte valt att ta kontakt eller söka handledning mer än vid ett fåtal tillfällen under uppsatsskrivandet. Studenterna har inte fullgjort begärda kompletteringar, varför uppsatsen vid ett flertal tillfällen har returnerats med i grunden samma krav om kompletteringar. Av den anledningen har examinatorn inte ansett det möjligt att betygsätta uppsatsen. Studenterna har haft ett möte med

enhetschefen för företagsekonomiämnet vid Örebro universitet den 10 september 2008 och där diskuterat ärendet. Studenterna begärde att få byta examinator. Den nya examinatorn har meddelat att betyg kommer att meddelas senast den 19 september 2008.

Universitetet har vidare uppgett att man ser allvarligt på studenternas synpunkter och att universitetet har vidtagit ett antal åtgärder med anledning av anmälan. Universitetet har bl.a. initierat en dialog inom den företagsekonomiska ämnesgruppen med koppling till anvisningar för C-uppsatsskrivande. Enligt universitetet har man i denna dialog fokuserat på att diskutera hur man går till väga avseende både handledning och examination av uppsatser samt hur man hanterar uppföljningar av examinatorernas anvisningar om korrigeringar av uppsatser.

Övrig utredning

I den aktuella kursplanen anges bl.a. följande. Kursen examineras genom det självständiga arbetet (uppsatsen) och deltagande i av handledaren angivna seminarier. Som betyg används underkänd, godkänd eller väl godkänd. Betyget underkänt ges för en uppsats med fundamentala och genomgripande brister. Även uppsatser som inte inom rimlig tid kompletteras enligt anvisning åsätts detta betyg. För varje uppsats utses en särskild examinator. Handledaren handleder uppsatsen fram till slutseminariet. Examinatorn leder slutseminariet, betygsätter uppsatsen samt förelägger och kontrollerar fullgörandet av eventuella restuppgifter. Examinering sker formellt vid slutseminariet. Betyget på uppsatsarbetet sätts av examinatorn efter samråd med handledaren. Restuppgifter ska fullgöras snarast enligt lärarens anvisning.

I universitetets anvisningar för C-uppsatser anges följande under 1.3.5.

Det förekommer ofta att examinator anser att en uppsats måste kompletteras i vissa avseenden innan den kan godkännas. (...) Du kommer i så fall att få besked om nödvändiga kompletteringar/justeringar i nära anslutning till slutseminariet. Examinator ska också ange den tidsram som gäller för detta.

Enligt uppgift från universitetet har studenterna den 19 september 2008 fått betyget godkänd på den aktuella kursen.

Bedömningen

I Högskoleverkets uppgifter ingår att granska att lärosätena följer gällande bestämmelser och att studenternas och andra enskildas rättssäkerhet i förhållande till högskolesystemet tillgodoses. Varken Högskoleverket eller någon annan myndighet kan dock överpröva en examinatorns bedömning. Högskoleverket kan därför inte ha några synpunkter på examinatorns bedömning att studenterna inte har fullgjort begärda kompletteringar. Beträffande vissa andra av studenterna

påpekade brister i själva hanteringen av examinationen kan Högskoleverket anföra följande.

Av 6 kap. 15 § högskoleförordningen (1993:100) framgår bl.a. att det i kursplanen ska anges formerna för att bedöma studenternas prestationer samt övriga föreskrifter som behövs. Enligt 18 § samma kapitel ska betyg sättas på en genomgången kurs, om inte annat är föreskrivet i kursplanen. Som allmänna krav på handläggningen enligt 7 § förvaltningslagen (1986:223) gäller att varje ärende där enskild person är part ska handläggas så enkelt, snabbt och billigt som möjligt utan att säkerheten eftersätts.

I samband med en examination ska den rättande läraren handlägga ärendet i enlighet med förvaltningslagens krav. Däri ingår att meddela betygsbeslutet inom rimlig tid. Ett lärosäte måste också följa sina egna föreskrifter i kursplanen. Om lärosätet har fastställt anvisningar om hur t.ex. en viss typ av utbildning och examination ska hanteras är det viktigt att även sådana anvisningar följs, inte minst med hänsyn till studenternas rättssäkerhet. Om en student delges en misstanke om fusk som visat sig vara ogrundad måste studenten också få besked om att misstanken lämnas utan vidare åtgärd.

Av utredningen framgår att slutseminariet ägde rum den 8 juni 2007 men att examinationen slutfördes först i september 2008. Det framgår vidare att studenterna fram till slutseminariet inte har fått den i kursplanen föreskrivna handledningen, varför slutseminariet inte har kunnat genomföras i enlighet med universitetets regler. Därefter har studenterna förelagts att komplettera uppsatsen i flera omgångar men utan att någon tidsram har angetts, vilket krävs enligt universitetets anvisningar. Universitetet har således inte följt vissa av sina egna föreskrifter och anvisningar om handledning och examination.

Högskoleverket konstaterar att examinationen tog en orimligt lång tid och genomfördes utan att tillgodose studenternas rättssäkerhet. Universitetet, som är ytterst ansvarigt för verksamheten, måste kritiseras för detta. Högskoleverket förutsätter att universitetet vidtar de aviserade åtgärderna för att förhindra liknande situationer i framtiden. Ärendet avslutas.

På Högskoleverkets vägnar

Eva Westberg
Chefsjurist

Teresa Edelman
Verksjurist

Kopia för kännedom:
NN
XX
YY